

Kriminaalipoliittinen osasto

Kriminaalipolitiikka- ja rikosentorjuntayksikkö
Catharina Groop

5.2.2016

Dno 10/69/2014

**KORRUPTIOEPÄILYISTÄ ILMOITTAVIEN HENKILÖIDEN SUOJELUA SELVITTÄVÄN
TYÖRYHMÄN KOKOUS**Aika: 4.2.2016, klo 13:00-14:40Paikka: Oikeusministeriö, kriminaalipoliittinen osasto, Mannerheimintie 4, 4. krs.

Läsnä: Neuvotteleva virkamies Jan Hjelt, työ- ja elinkeinoministeriö
Neuvotteleva virkamies Catharina Groop, oikeusministeriö
Asiantuntija Santeri Suominen, EK
Poliisitarkastaja Antti Simanainen, sisäministeriö
Transparency International Suomi ry:n jäsen Tommi Niinimäki
Transparency International Suomi ry:n jäsen Outi Nieminen
Ekonomisti Erkki Laukkanen, SAK
Työmarkkina-asiantuntija Kati Orkola, valtiovarainministeriö
Professori Ari Salminen, Vaasan Yliopisto

Poissa: -**1. Kokouksen avaus**

Kokous avattiin klo 13:05.

2. Ilmoittajien työoikeudellista asemaa koskeva muistio

Pj. kertoi lyhyesti laatimastaan korruptioepäilyistä ilmoittavien henkilöiden työoikeudellista asemaa koskevasta muistiosta. Työryhmä kävi muistiosta keskustelua:

- EK:n edustaja totesi, että on hyvä, että asiasta keskustellaan: vaikka erillisiä suojeluun liittyviä säännöksiä ei ole, tietyntylaisesta suojasta säädetään esim. työsopimuslaissa. Hänen mukaansa olisi tärkeää, että ilmoittaja ensin ilmoittaisi (korruptio-)epäilyistään sisäisesti: esim. tapauksissa, joissa yrityksen sisäisiä käytönsääntöjä on rikottu poliisin puoleen on turha kääntyä. Vaasan yliopiston edustajan mukaan tutkimukset osoittavat, että ilmoittaja mieluummin käyttää sisäisiä kanavia, jos sellaisia on.

- TI:n edustaja (O.N.) painotti, ettei muistioissa kuvattu lainsäädäntö tarjoa ilmoittajalle kovin kattavaa suojaa. Pj. totesi, että työryhmän on identifioidava aukkoja lainsäädännössä, jos sellaisia on, tämän jälkeen työryhmä pohtii miten sääntelyä voidaan parantaa
- SAK:n edustaja totesi, että pitäisi ottaa huomioon muiden maiden sääntely – olisiko kv-vertailu tarpeen? Voisiko sopimuslakiin saada täsmennys, voidaanko lisätä korruptiosta ilmoittaminen? Pj. totesi, että tästä on käyty ja pitää käydä keskustelua.
- Sihteeri korosti, että muistiossa puhutaan paljon työsuhteen päättämisestä mutta että ilmoittajia tulee suojata myös muuntyyppisiltä vastatoimilta. Hän totesi myös, että ilmoittajia voi suojata riippumatta siitä liittykö ilmoitus rikosoikeudellisesti rangaistavaan tekoon vai ”pelkästään” epäeettiseen toimintaan. Esim. Norjassa ilmoittajalla on oikeus suojaan sekä ilmoittaessa lainvastaisesta korruptiosta että korruptionon liittyvien eettisten sääntöjen rikkomisesta. Hän totesi myös, ettei lainsäädännössä (tai muualla) oteta kantaa mistä ilmoittaja saisi tukea ja neuvoa ilmoitusta tehdessä / harkitessa, tämä on selkeä puute.
- TI:n edustaja (O.N.) korosti, että työryhmä jo ennen joulua totesi, että sen pitää tehdä rohkeampia muutosehdotuksia.
- Vaasan yliopiston edustaja korosti, ettei lainsäädännön muuttaminen ole ainoa tapa suojata ilmoittajia: integriteetin ja hallintokulttuurin kehittäminen on yhtä tärkeää. EK:n edustaja painotti, että lainsäädännöllä ohjataan yhteiskuntaa ja pj. ehdotti, että jokainen seuraavaan kokoukseen mennessä miettii lainsäädännön puutteita ja esittää ehdotuksia. Sääntelylle pitää löytyä peruste. VM:n edustaja korosti, että pitää päästä konkretiaan ja SM:n edustaja painotti, että näille ehdotuksille on tilausta. Työryhmän ehdotukset voidaan toteuttaa, jos ne hyväksytään esim. harmaan talouden torjuntastrategiaan. Työryhmä voisi ehdottaa (i) toimenpiteitä, joihin ei tarvita lainsäädännöllisiä muutoksia ja (ii) toimenpiteitä, jotka vaativat lainsäädännöllisiä muutoksia. Pj. piti ideaa hyvänä ja pohti, pitäisikö yt-lakiin sisällyttää velvoite käsitellä ilmoittamista ja ilmoittajien suojelua.
- Päätettiin, että työryhmän seuraavassa kokouksessa pohditaan näitä toimenpide-ehdotuksia, vastatoimien kieltoa ja millä tavoin sisäisiä kanavia voisi edistää. Sihteeri ehdotti, että näitä asioita voisi ottaa huomioon myös yhteiskuntavastuun työsuunnitelmassa, joka on työn alla. Esim. FIBS voisi kouluttaa yrityksiä näissäkin asioissa.
- Seuraavaan kokoukseen mennessä lähetetään päivitetty mietintöluonnos.

3. Harmaan talouden torjuntastrategia

SM:n edustaja totesi, että korruption torjunta saattaa nousta HT-strategian yhdeksi kärkihankkeeksi ja että ilmoittajien suojelu voisi olla yksi toimenpide.

4. Muut asiat

Sihteeri ilmoitti, että KKV:n edustaja vierailee työryhmän kokouksessa 23.2.2016.

5. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Työryhmän seuraava kokous pidetään 11.2.2016 klo 13-15:00, paikkana OM/KPO/4. krs.

.....